NĚMČICE

Revitalizace veřejných ploch v Němčicích - 2.část

Architektonická studie / návrh

Průvodní a technická zpráva

stavebník: **Obec Němčice**, č.p. 8, 294 42 Němčice

vypracoval: Ing.arch. Vladimír Rejmon

datum: 2023 / 11

název stavby:	**NĚMČICE - revitalizace veřejných ploch - 2.část**
místo stavby:	Obec: Němčice [536334] Katastrální území: Němčice u Luštěnic [702943]
předmět dokumentace:	Návrh řešení revitalizace veřejných ploch v obci Němčice.
stavebník:	Obec Němčice, adresa: č.p. 8, 294 42 Němčice, zastoupená starostou p. Tomášem Čapkem
zpracovatel:	Ing. arch. Vladimír Rejmon IČ: 66416515 Novákova 620, 293 01 Mladá Boleslav Autorizovaný architekt pro obory architektura a územní plánování, číslo autorizace: ČKA 03 212, telefon: 605 774 755, www.rejmon.cz

Úvodní informace

Cílem tohoto návrhu je koncepčně řešit veřejné plochy v obci, navrhnout úpravy pojížděných a pěších komunikací, zelených ploch atd.

Tato studie je podkladem pro zpracování dalších stupňů dokumentace.
Nejedná se o projekt ani dokumentaci pro územní či stavební řízení.
Řešení je třeba projednat s příslušnými orgány.

Hlavní hodnotou obce je přirozený, klidný a zelený charakter jejich veřejných prostor, vzrostlé stromy, zejména lípy.
Je třeba, aby úpravy prostranství udržely tyto hodnoty a zároveň zvýšily bezpečnost chodců.

V budoucnu se počítá s rozvojem obce v jihovýchodní části - územní plán zde vymezuje novou obytnou lokalitu.

V obci proběhne stavba splaškové kanalizace, bude zřízeno několik přečerpávacích stanic pro tlakovou část.
Dešťová kanalizace v obci je. Je třeba zhodnotit stav, funkčnost, a doplnit vtoky.

Popis navrženého řešení

Silnice 3. třídy č. 2755
Obcí prochází **silnice 3. třídy** (na krajském pozemku).
V obci je malý provoz, neprojíždí se tudy.
Ze silnice I/38 do Dobrovice se jezdí „obchvatem“ 2746, severně od Němčic, mezi Němčicemi a Libichovem.

Komunikace v obci působí zklidněným dojmem, řidiče podvědomě zpomaluje.
Cílem navrženého řešení je zachovat tento zklidněný dojem.
Vedení silnice je stávající, je pouze upřesněno, lépe vymezeno. Sířka silnice je 5,5 m, obousměrná, s asfaltovým povrchem.
V celé obci je navrženo **omezení rychlosti na max. 30 km/h**.

Retardéry
Na silnici je žádoucí vytvořit retardéry, aby nová úprava nesváděla k rychlejší jízdě (lépe vymezená silnice s obrubníkem) Retardéry jsou ale navrženy decentní, spíše psychologicky působící, "nakreslené".

Obrubníky
Tam, kde není chodník, nejsou navrženy. Nebo je možné použít obrubníky v úrovni vozovky, pouze jako lem asfaltu.
Vysoké obrubníky by průjezd podvědomě zrychlovaly, paradoxně by snížily bezpečnost. Nulová výška okraje silnice také umožňuje lepší odvodnění silnice, přímo do travnatých ploch.

Místa pro přecházení
Vzhledem k malému provozu, jsou navržena "místa pro přecházení".
Není nutné zřizovat "přechody pro chodce" (s předností chodců), které by musely být náležitě osvětlené.

Chodník
V současné době v obci chodník chybí, což je problém zejména v zatáčce na západní straně návsi. Chodník je důležitý zejména pro děti, které jdou ráno na autobus do školy a odpoledne zpět.

Je navrženo zřízení chodníku o šířce 1,5 m na jižní straně komunikace a dále chodník u severní zastávky autobusu. Ten je jen v dílčí části a pěší jsou vedeni na jižní stranu. Obrubník chodníku je navržen vysoký 8 až 10 cm, ve vjezdech k jednotlivým domům bude obrubník snížen na 2 až 5 cm. To je třeba konkretizovat v jednotlivých částech obce podle výškových poměrů a sklonu chodníku.
Příčný sklon chodníku: max: 2 %

Chodník je navržen **na jižní straně** silnice, protože v zatáčce na západ od zastávky autobusu není možné ho umístit na severní straně, a ve východní části obce je na jihu plánována nová výstavba. Východním směrem - od zastávky autobusu, kolem kapličky, směrem k OÚ je chodník odveden od silnice, jde travnatou plochou a navazuje na silničku která vede kolem prodejny, hasičárny a obecního úřadu - tato "silnička" zde plní funkci pěší trasy - jde o zklidněnou komunikaci s pěším provozem i možným průjezdem zásobování.
Jižní umístění nového chodníku tedy umožňuje vytvořit souvislou pěší trasu celou obcí, která vede kolem veřejných budov, společenským centrem obce, a v budoucnu naváže na propojení s novou výstavbou.

Vodící linie, přirozené - např. obrubník výšky 6 cm. Umělé vodící linie - rovnoběžné drážky.

Zastávka autobusu
Dnes může autobus stavět na obou stranách, především staví na severní straně, kde je také přístřešek čekárny.
Větší **provoz** je ze západní strany - autobus přijíždí z I/38, otočí se na otočce, zastaví u severní zastávky a vrací se na západ na I/38.
Menší provoz je průjezdem ze západu na východ - z I/38 do Dobrovice. Autobus staví na jižní straně.
Na severní straně záliv nelze vytvořit - jsou tam vzrostlé hodnotné lípy.
Na jižní straně je hodnotná lípa a sloup elektro. Záliv je možné vytvořit, otázka je zda je možné striktně dodržet normové rozměry.
Otočka pro autobusy: Plochy budou velmi mírně zmenšeny (i tak bohatě stačí).
Kolem kapličky bude rozšířena plocha zeleně, aby byla kaplička lépe chráněna.

Varianta 1: Zastávky na obou stranách, na jižní straně zvážit rozšíření nebo záliv.

Varianta 2: Zastávka jen na severu, která obslouží oba směry.
Směr - průjezd ze západu na východ (I/38 -> Dobrovice): Autobus se nejprve otočí na otočce, pak zastaví na zastávce, a na otočce se otočí zpět do směru na Dobrovice)

Vjezdy (sjezdy z komunikace) na pozemky
Stávající dlážděné je možno respektovat. Doplnit nové - dlážděné / mlatové / zatravňovací dlažba.
Mlatové nebo štěrkové povrchy - vjezdy, kde jezdí zemědělská technika.

Parkování: Zatravňovací dlažba, nebo zpevnění štěrkem.

Zeleň
Zeleň - zejména vzrostlé lípy a jimi daný zelený tradiční charakter je zásadní hodnotou Němčic, kterou je nutné bezpodmínečně chránit.
Při údržbě a doplňování další zeleně je vhodné preferovat listnaté stromy a rostliny, postupně jimi nahrazovat jehličnaté. Stromy je třeba posuzovat jednotlivě.
Podrobněji o zeleni v obci - viz text Ing. Aleše Jíry.

Pozemky ve veřejném vlastnictví

Středočeský kraj:
394/5 - hlavní největší pozemek s krajskou silnicí
379/9 - další
379/8
394/5

Obec Němčice:
394/10
394/11
281/1
221/3 - ulička (ostatní plocha / ostatní komunikace)
394/9
379/2
379/1 - velký pozemek
394/8
30 - vodní plocha
41/2
414
25/5
394/7 - dlouhý za roh
394/6 - dlouhý za roh
184/6
149/1
184/1
385
148/7
179/1

Nesoulady katastrální mapy a oplocení

Některé hranice pozemků výrazně nekorespondují s oplocením.
Jde o místa s nízkou přesností kresby hranic parcel, jejichž přesnost je dána zobrazením v původní mapě z 1. poloviny 19. století, ze které platná katastrální mapa vychází.
Bylo by vhodné zajistit aktualizaci - zpřesnění katastrální mapy, případně části pozemků odkoupit / prodat / vyměnit. Ve spolupráci s geodetem je třeba určit, jestli jde pouze o nesoulad zobrazení nebo skutečné přeplocení.

- u obecního úřadu, ulice do nové lokality (důležité místo - pro obecní komunikaci):
    - kus p. 2/1: L. Baldová, oplocení - zeď odpovídá žádoucímu stavu
    - kusy st.58 a 185/3: manž. Havelkovi

- ulice na západě, obecní pozemek 394/11:
    - kus pozemku:T. Čapek, kus: J. Hložek a E. Hložková Záhorová

- poblíž rybníka, pozemek 428:
    - kus pozemku: R. Machač a T. Machačová

- na východě:
    - kusy pozemků 183/32, st. 61: B.Čech (čp.33)
    - kusy pozemků 184/14 a st.58: J. Mázl, V. Mázl, M. Mázlová (čp.58)

Posouzení stavu obecní zeleně v intravilánu obce / doporučení opatření vedoucích ke zkvalitnění druhové skladby a k estetickému obohacení veřejných prostor.

Zpracoval: Ing. Aleš Jíra, 2023 / 2
tel.: 777 000 910

Při posuzování zeleně v obci na venkově se vychází z předpokladu, že by zde rostoucí anebo k výsadbě připravované druhy dřevin a bylin měly mít původ ve středoevropské přírodě (např. kalina obecná). Řada nepůvodních druhů už na vesnicích zdomácněla a spoluutváří jejich ráz (šeřík, ibišek). Kromě původu dřevin je nutné zohledňovat problematiku chorob dřevin, majících za následek snížený estetický účinek a často předčasný úhyn rostlin. V souvislosti se změnou klimatu je u nových výsadeb nutná pečlivá volba takových druhů dřevin, které budou schopny obstát v budoucích stresových situacích opakovaných letních přísušků.

Obec Němčice se rozkládá podél obecní komunikace v západovýchodním směru. Střední část obce je rozšířená, je zde podlouhlá náves s dopravní točnou, vodní plochou, pomníkem padlým z 1. sv. války. Prostor kolem komunikace v obou koncových částech obce je značně úzký.

Stromové patro v prostoru návsi dnes tvoří **vzrostlé kvalitní lípy**, ojediněle při okrajích doprovázené javorem. Kvalita těchto stromů je dobrá. Před zahájením stavebních prací by měly být kmeny stromů v blízkosti stavby obaleny např. geotextilií, aby se omezilo riziko mechanického poškození kmenů. Ze stávajících stromů je namístě pokácet 1 ks borovice vejmutovky, která roste mezi lípou a javorem a konkuruje jim (kromě toho se jedná o druh borovice, který je hostitelem parazitické rzi vejmutovkové napadající listy rostlin rybízu). Během stavebních prací budou nejspíše muset být odstraněny některé přerostlé keřové jehličnany. Bylo by vhodné zvážit odstranění i dalších nepůvodních keřových jehličnanů vysázených jednotlivě nebo do skupin (stěn). Vznikne tak vzdušnější a přehlednější prostor. Stejně tak lze doporučit vykopání jírovce maďalu (v současnosti rostoucího formou výmladků jako velký keř), a to z důvodu, že je napadán zavlečenou klíněnkou. V oblasti návsi jsou už dnes vysázeny keře, které je možné považovat za vhodné pro další pěstování, byť nejde o původní druhy: pustoryl, šeřík, vajgélie. Výsadbou dalších vhodně zvolených původních druhů (dřín obecný, kalina obecná, kalina tušalaj, brslen evropský) je možné obohatit prostor návsi o keřové patro kvetoucí v časnějším jaru. Tyto evropské listnaté keře se vyznačují velmi atraktivním podzimním zbarvením olistění a plodů.

V prostoru **točny pro autobusy** byly v minulosti vysázeny nepůvodní keře. Tyto by bylo vhodné po dokončení stavby nahradit a kolem navrženého posezení s lavičkami vysázet esteticky hodnotnou partii s použitím stromů poskytujících stín a vhodně zvolených druhů a odrůd keřů.

Podél jižního břehu **vodní plochy** na návsi byly v minulosti vysázeny vrby pokroucené. V budoucnu by bylo vhodné vysadit do této zóny původní vrby košíkářské, poskytující každé jaro kvalitní proutí.

Významným prvkem na návsi je **pomník padlým**. V ploše pomníku mezi jeho tělesem a ozdobným plůtkem je v budoucnu možno vytvořit z domácích druhů stálezelenou, nenáročnou a do podmínek polostínu vhodnou okrasnou výsadbu z čemeřice černé, biky hajní, ostřice převislé a půdopokryvného barvínku menšího. Plochu mezi vrátky a pomníkem by bylo vhodné provést jako zpevněnou mlatovou- pro věnce a svíce.

Dětské hřiště se vzrostlými borovicemi lesními by bylo možné při jeho okrajích obohatit o několik keřů muchovníku. Jedná se o na jaře atraktivně kvetoucí keř s chutnými plody dozrávajícími v červnu a nazývanými indiánská borůvka.

Na ploše s přečerpávací stanicí kanalizace by bylo vhodné vytvořit výsadbu sestávající ze stromového a keřového patra.

Pokud je požadavek na použití betonových květináčů, měly by být situovány do blízkosti veřejných objektů - Obecního úřadu a prodejny a vhodně osázeny kombinací keřů, trvalek nebo letniček. Jejich trvalé umístění dává smysl na zpevněných plochách, nikoli na zelené nezpevněné ploše. Popřípadě mohou být použity jako bariéry, vymezující / omezující např. pohyb osob nebo vozidel.

Po dokončení stavebních prací by bylo vhodné zvážit doplňující výsadbu stromového a keřového patra v prostoru návsi. V okrajových částech obce s úzkými veřejnými prostory lze nejspíš uvažovat pouze o výsadbě soliterních (jednotlivých) keřů vhodné velikosti a tvaru. Ve východní části jsou tak již dnes před domy vysázeny ibišky, což lze považovat za dobrý výchozí stav.